

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	10	frt.	o. é.
Félévre	5	"	50 kr.
Évnyegyedre	3	"	"
Egy hóra	1	"	"

Szerkesztői szállás:

belső sz. n. 131. szám.

Kiadó hivatal:

középpontza Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos germond sorát 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Haasenstein és Voglérnél (Neuer Markt 11 szám.)

Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyitási cikkek

sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előfizetés s hirdetés kiadó-hivatalnál kezeletlen.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY” 1870-ki XV-dik évfolyamára.

A hirlapbélyeg eltörlése folytán lapunk árát leszállítjuk, mindamellett legéberebb figyelmet fordítunk szellemi tartalmának gyarapítására.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre	10	frt.	o. ért.
Félévre	5	"	50 kr.
Évnyegyedre	3	"	"
Egy hóra	1	"	"

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, méltósságuk becses megrendelésüket mielőbb megtenni.

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középpontza könyvkereskedésébe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Az előfizetési pénzek beküldésénél postautalványt kérünk használni, mely jutányosabb a levélben való pénzbeállításnál.

Ritka, de hasznos ösztintesség.

□ Az orosz diplomatiát eddigelő ügyes és tevékeny, de egyszersmind hallgatólag és óvatos cselészövények ismerték a világ. Miklós császár, a diplomata, ugyan oda bagyta volt az 50 es években a fontolgató tartozkodás terét, részint azért, mert félreismerte O-Anglia politikai céljait, részint, mivel az 1849-diki pacificator szerepe tulságos önbizalommal töltte el atletai mellett. Hanem a Dunánál aratott érzékeny csalódás, s még inkább a sebastopoli beható tanulság kézzelfoghatólag figyelmeztette az orosz diplomatiát arra, hogy: a művelt Európa nem hajlandó elnézni, sőt még el is tűrni, e világrész közepén, az orosz despotia gazdálkodását.

A leczkét ma már, úgy látszik, feledni kezdik Szt.-Pétervárott. Az orosz hatalom, a krimi vereség után csak kénytelenségéből játszta a mérsékeltet, mert imé félre teszi a bel- „erőgyűjtés” védpaiszát, s ismét a merész kihívás sisakját nyomja fejébe.

E napokban az orosz hatalmasak köréhez közel álló tábornok Fadjeev egy röpiratot bocsátott közre a „keleti kérdés” megoldásáról. Az orosz tábornok egész naivsággal részletezi azon terv keresztülvitelét, melynek alap- és irányelvei N. Péter császárnak az orosz diplomacia által annyiszor megtagadott végrendeletében vannak leteleve és formulázva, a panslavisticus világalgatóm létesítésének érdekében.

Nagyon valószínű, hogy a röpirat szerzője nemcsak magán vágyaknak adott kifejezést e művében, hanem magasabb inspiratio folytán, lehet, hogy csak tapogatózás kedvéért fogott tollat kezébe.

Fadjeev szerint a keleti kérdést csak Bécsben lehet Oroszország javára megoldani. Mint mondja, Paskiewicz már 1854-ben azt tanácsolta, izenjenek hadat Ausztriának, mert e nélkül nem ezélszerű a Bosphorushoz előnyömlni. Oroszország bármely pillanatban feltartoztathatlanul (!) hatolhatna előre Konstantinápolyig; de mivel Ausztria hátra fenyegeti, egy lépést sem tehet előre; ép ezért Ausztria Oroszország legnagyobb ellensége. Fadjeev igyekszik azt bebizonyítani, hogy Ausztria megsemmisítése nélkül Oroszország európai hatalmi állását meg nem szilárdíthatja, s Poroszországhoz viszonyát véglegesen nem rendezheti; de belsőleg sem szervezkehetnek, mert Ausztria Lengyelország támogatása által mindig felidézheti Oroszországra a bel-vihar veszélyeit. Ezért az orosz tábornok úgy vélekedik, hogy Ausztria megsemmisítése életföltétel Oroszország fennállására nézve. Tanácsolja tehát: foglalják el Galiciát és törjék össze Ausztriát, így Konstantinápoly magától ölébe hull Oroszországnak.

Az orosz kardhős belátja, sőt ki is mondja, hogy Oroszország illetén föllépésére a művelt Európa általános coalitioval felelne; mert Európának védfalra van szüksége „Oroszország

és az Orthodoxia ellen”; Ausztria pedig ily esetben azonnal forradalmat idézne elő Lengyelországban és Lithvaniában. Azt javasolja tehát Fadjeev, hogy miután Oroszország egy általános coalitionnak ma ellent nem állhatna, elő kell készíteni a hadsergetefeladatra, izgatni kell a nem-orosz szlávok közt a terv javára. Röpiró szerint Oroszország egyedül áll e tervvel Európában, egyetlen szövetségese az é-amerikai Unio, mint a melynek érdekében áll az európai tengeri hatalmak erejét megtörni. Fadjeev csak két úton véli valószínűnek a pansláv világalgatóm: orosz sáttenni minden az orosz czári pálcza alatt létező nemzetet, vagy a pansláv eszmék zászlóját felemelve, orosz hegenomia alá gyűjteni az összes szláv sátt. Fadjeev nézete az, hogy Lengyelország bekebelezése folytán Oroszország ez utóbbi utat kénytelen választani, a minthogy ezen már is igen messzire előre haladott. A Nagy-Szláviát így képzeli magának az orosz tábornok: Ural-kodója a csár; az Ausztria és Törökország romjaiból alkotandó királyságokat orosz császári hercegek kormányozzák, azok önállóak lennének, de nem souverainek. A hadsereg és küldiplomatiai képviselő közös lenne. Konstantinápoly közvetlen fővárosa lenne Oroszországnak. A románok, magyarok és görögök terjedelmes és részletes nemzeti autonomiát nyernének. E szerint Oroszország elhivatása: közös uralkodó alatt összbiradalmat alkotni a csendes világtengertől a Visztuláig és Dunáig; a közép-tengertől a jeges tengerig.

E ritka, de hasznos ösztintességgel előadott, Oroszország szomszédos hatalmaira nézve oly annyira jóakaró tervek méltán felhívják az érdekeltek figyelmét. A vész előtt nem kell, nem szabad szemet hunyunk. E tervek ellen leghathatósabb lépés lenne Lengyelország helyreállítása. A polgárisultság érdekei és nemzeti jövőnk által dictált politikai dogma ez, és nem csupán helyes expediens. Mert imé Katkov e nagy befolyású orosz publicista az ő lapjában már fennen hirdeti, hogy Oroszország ma sokkal nagyobb erőt képes kifejteni, mint a krimi harcok korában; hogy vasúthálózatának befejezése óriási léptekkel halad előre, s hogy a hadsereg újjászervezése legnagyobbbrészt már keresztül van vité.

Tudjuk azt is, hogy a szláv törzsek felizgatásában Oroszország évtizedek óta fáradozik; közelg tehát a pillanat, midőn a Fadjeev által kürtölt nagy-szláv boldogító terv kivitelének megkezdéséhez láthat — kedvező alkalommal — a szent és győzhetlen (!) Oroszország.

Szerintünk a szokatlan orosz nyitóságnak különböző kulforrásai lehetnek. Angliát paralyssaltnak hiheti az irlandi belbakok és az é-amerikai boszupolitika által. A parlamentarizmus kormányforma terére lépett Franciaországot az átmenet nehézségeivel látván küzdeni, úgy vélekedhetik, hogy e hatalom küllactióra kevés gondot és erőt fordíthatna. A porosz dynastia érzékeny lelki barátságát összetévesztheti Poroszország népének rokonszenvével. Számolhat Ausztria Magyarország belsejének meg nem szilárdultságára, s különösen az itt lakó szláv fajok Nagy-Szlavia paradicsomába való óhajtozására. Így vélekedhetik Törökország szlávjáról és görögjeiről is; e felett, úgy látszik, nem sokat tart e két utóbbi hatalom hadairól. Végül, tulbecsüli saját tömegeinek erejét. Mind olyan tényezők ezek, melyeket az orosz diplomaták és diplomata-katonák saját szemüvegökön át homályosan látnak és így számítások végeredménye is hibás lehet, olyan, melyet egy újabb óncsalódással fognak, maga idejében, legjobban kifejezhetni. (Az oltenitzi redouteknál megkezdett, s Sebastopol déli erőideinek légberöpitésével végződött hadjárat tanulságait 500,000 ember életével fizette meg Oroszország.)

Hanem az is tény, hogy a művelt Európának nem kellene e vasgyuró barbar hatalom teljes felkészülését bevárnia, hanem oda nyújthatna neki a kiábrándulás poharát, még mielőtt ő maga nyul önhittan az örömpohárnak vélt kehely után.

Ha valaki pontosan kiszámítaná: mennyi ember életbe és pénz áldozatba került a jelenlegihez hasonló 5—10 évi fegyveres béke (Ausztria egy puskát sem süttött el a dunai és krimi hadjárat idejében, mégis táborozás, fáradság és betegségek által 35 ezer embert vesztett), bizonyonnyal meggyőződne, hogy: e vér és vagyon áldozattal ismét helyre lehetne állítani ama védfalat, mely Magyarországgal párhuzamosan megvédte, századokon át Európát a barbarizmus ellen, s mely nélkül ma is a sorvasztó fegyveres békében sinlődnék.

Ha Európa művelt államai ma Lengyelország helyreállítását követelnék, Oroszország bizonyonnyal egyedül maradna s kényszerülne ez akarataknak hódolni: a porosz barátság füstté válna; az é-amerikai rokonszenv ködkép gyanánt oszlanék szét, s még az orosz nemzet egy része is tetszéssel fogadná a despotizmus korlátok közé szorítását: egy nemes nemzet megszabadítását.

Nem ráongás, nem magyar rokonszenv, hanem az európai egység, sőt a civilizatio valamennyi érdekei követelik, hogy a XVIII. század vértanujának, a lengyel nemzetnek, százados pártatlan szenvedéséért valahára elégtételt szolgáltatassék.

Ez úgyben a művelt Európa együttes, erős akarata és erélye csodát tehetne; kiszámíthatatlan hatása lenne e lépésnek nemcsak a multat és jövőt megbűnhődött lengyelekre, de európaszerte megszilárdítaná az alkotmányos szabadságot és óriási mérvben mozdítaná elő a népek anyagi és szellemi haladását, leemelvén vállalkról az elviselhetlenné vált, a bizonytalanság izgalmaival a jobb erőket elszibbasztó, sőt fel is emésztő — fegyveres béke roppant terheit.

Mihelyt a „Lengyelország feltámasztása” jelszót írja zászlóira a művelt Európa, győzelme könnyű és biztos.

A pénzügyi bizottság jelentése

az 1870-ki költségvetés tárgyában.

(Folytatása é vége.)

Tizenkettődik cím: Táviradokra 890,800 frt, mint bevétel 899,000 frt, tehát 8200 frt eredménytöbblet, vagyis egy, a jövő évre 84,900 frttal kedvezőbb eredmény, mint a folyóra, a mi részben az által éretik el, hogy az idén a hivatalos sürgönyök díjmentessége megszunt.

A pénzügyi bizottság a kért összeget megszavazandónak véleményezi. Az átruházás ezen czimnél a személyes fizetésekön kívül megengedendő lenne.

Rendkívüli szükségletek.

A rendkívüli szükségletek első czimében a táviradai intézményre, azaz új vonalak építésére, új huzalok előállítására, új gépek beszerzésére Magyarországon és Horvátországban 500,000 frt irányoztatik elő. Ezen összeg nagysága, tekintettel pénzügyi viszonyainkra és a sok mulasztatlan teendőre, nem került el a pénzügyi bizottság figyelmét. De szem előtt tartva ezen intézmény fontosságát nemzetgazdasági és általános művelődési fejlődésükre; szem előtt tartva a sok és okadatolt panaszokat, melyek a már ki nem elégitó hivatalos és vonalak folytán az ország minden vidékeiben keletkeztek, és melyek nagy részint arra hivatkoznak, hogy ily körülmények között a táviradok használata majdnem feleslegessé válik, tekintve azon körülményt, hogy már ez idén is a távirad, mely eddigelé még mindig az államnak költségét okozott, nyereséget hoz, s hogy csak is a táviradálózat ezélszerű kiegészítése által eszközöltetik a jövedelem további szaporítása; tekintve azon körülményt, hogy a táviradok illetékek kilátásba vett lejjebbállítására csak is új huzalok előállítása mellett lehetne keresztülvihető, a pénzügyi bizottság ezen összegek, azaz 500,000 frt megszavazását a kitűzött czélra ajánlja.

Szintugy ajánlja a rendkívüli szükségletek II. czim alatt vesztégtintézetekre előirányzott 24,000 forintot.

A mi azonban a III. czim alatt állami lötenyész-intézetekre 2. sorszám alatt előirányzott 100,000 forintot illeti, ezen összeg leszállítását hozza a pénzügyi bizottság javaslatba.

Nem kinyúl ugyan a pénzügyi bizottság az ezen összeg mellett felhozott érvek fontosságát, de tekintettel a fenforgó viszonyokra s azon körülményre, hogy az országos lötenyészintéti alapról is ugyane czélra minden évben bizonyos összegek folyókká tételnek, tenyészanyag vérlovak vásárlására csak 40,000, ménék vásárlására szintén

40,000, s így összesen ezen czim alatt 80,000 frtot tart megszavazandónak. Ezen czim két rovata között az átruházás meg nem engedhető.

Fedezet.

Ezen fejezet alatt előforduló négy czim alatt előirányzott összeget, 6,007,450 forintot az államháztartás költségvetésébe mint bevételt, változatlanul beállítandónak véleményezi a pénzügyi bizottság.

Hátra marad még a földmívelés-, ipar- és kereskedelem miniszterium költségéhez csatolt, és az ezen miniszterium rendelkezése alatt álló alapítványok és alapok állása fölött tudomást nyújtó jegyzet fölött nyilatkozni.

Nem tartja ugyanis e pénzügyi bizottság elégségesnek, hogy ezen alapítványok és alapok állása kiitűtessék és ezek jövedelmei jegyzetben mellékesen érintessenek, és az azokból fedezendő szükségletek ép oly mellékesen soroztassanak fel. A szigorú rend azt követeli, hogy általában pénzforsások ne létezzenek, melyeknek eredményei a költségvetésben helyt nem foglalnának, és ily kiadások az egyes miniszteriumok által ne eszközöltessenek, melyek a képviselő testület bejegyzésével nem lettek volna előirányozva. A pénzügyi bizottság ezeknél fogva azon óhajtsáknak ad kifejezést, hogy mindezen jövedelmek jövőre a fedezet rovataiban névszerint hozassanak föl, s az ezen alapok jövedelmei által fedezendő egyes kiadások az illető czimek-, rovatok- és tételekben foglaljanak helyet.

Főképen pedig a 6. sorszám alatt előforduló pesti kir. zálogházra nézve, az ezen intézet tökéjét és üzletforgalmát tárgyaló kimutatást a jövő év költségvetéséhez hozzácsatoltni kívánja, valamint az ezen intézet számára egy külön czimben rovatok szerint részletezett kiadási összeget a költségvetésbe felvételre óhajlja. Az ez idén mint tiszta jövedelmet e jegyzetben említett 20,000 frt-nyi összeget már az ez ideki fedezet sorába beállítatni, ugyanezen összeget a kiadások második czimének második rovatába „kereskedelmi czélokra,” mint a pesti kir. zálogház üzletforgalmának gyarapítására megszavazandónak véleményezi.

Házi szegény betegek orvossegély magán intézete.

Miután ez intézet felől régebben hirlapokban is többször tétetett említés, miután ennek fentartására habár kisebb körben évenként folynak az önkéntes adakozások, és miután ennek híre távolabb vidékre is annyira elterjedett, hogy még Zalatna és Abrudbánya vidékeiről is folyamodnak ehez szegény betegek, hivatva érzem magamat ennek jelen állását röviden előadni.

Már régebb közleményeimben említve vala, miként e városban létező kórházaknak, szegény és beteg ápolásának, a város és vidék terjedelméhez s népességéhez aránylag elégtelen volta szülte még 1839 ben nálam az első eszmét egy oly intézet létre hozatalára, a melyhez járuló szegény betegek ingyen részesüljenek orvosi segélyben, és esetlegesen kevés pénzbeli segedelemben is s miután ez még azon évben életbe is lépett, harmincz év lefolyása alatt csak is néhány nemeskeblű jöltető részint évenkénti adományából, részint egyszer mindenkorra tett hagyományából tartaték fenn, és áll jelenleg is. Az évenkénti adományok öszveszerzésében ez intézetnek koronkénti buzgó pártfogónói u. m. legelőbb b. Bornemisza Jánosné sz. b. Jósika Antonia, később gr. Haller Gáborné sz. b. Bornemisza Josefa, Zeyk Józsefné sz. gr. Thoroeczkay Julianna, gr. Bethlen Polixena, különösen pedig az utóbbi tíz év óta b. Jósika Lajosné sz. gr. Bethlen Adél ö nmiga fáradhatatlan buzgalommal és kitartással jártak el. Az intézet gyarapítására vég hagyományokkal következő pártfogók járultak: u. m. 1. néb. Kirchsner Renata k. a. 1850. évben 100 frt. 2. n. Bürger Ferenc volt országos építészeti főnök 1854. évb. 400 frt. 3. n. Özv. Sombori Istvánné 1856. évb. 400 frt. 4. néb. Gaal Ferenc v. kir. kormányzati hivatalnok 1858. évb. 200 frt. s a közelebbi időben n. Szentés Dávidné 500 frttal, mely utóbbi öszveg azonban, mivel a végrendelet felbontására a törvényes örökös rokonok által per indittatott, az intézetnek még eddig átszolgáltava uincsen. Az intézetnek számadásait átvizsgálja és ellenőrzi nyug. k. kormányzati titkoknál mgos Ince Mihály ur. Ezen, aránylag csekély segélyforrásokból az intézet minden évben nem csak több ezer, a városról és vidékről hozzá folyamodó szegény beteget minden vallás és nemzetiiségi külömbőség nélkül lát el orvoszerekekkel s némelyeket pénzsegedelemmel is, hanem ezen feljül még három ezer frtot o. é. sikerült tőkésíteni, melynek kamatja hasonlólag az intézet szükséges kiá-

dásainak fozdésére fordították. E kedvező eredményt egy részben a pénzkezelésben gyakorolt takarékos gazdálkodás szülte, a mennyiben a szegény betegek részére a gyógyszernek nagyba készítettnek, és elosztva kéztől kicsibe szolgáltatottak ki, és hogy sok az anyag-kereskedésekből olcsóbban szereztek be, és a rendes gyógyszerárakból 5-10 százalékot elengedni sziveskedtek. Az intézethez folyamodott szegény betegek körül az orvosi rendelkezést buzamos ideig egy magam végeztem, később segédül vettem orvos Jakab István urat, s miután az orvosi segélyért folyamodott szegény betegek száma napoként szaporodott és ezek más orvosokat is felkerestek, általam látomásozva ezeknek orvosi rendelvényei is az intézet számlájára felvették; és itt elismeréssel kell megemlítenem, miszerint a szegény betegek részére nagy készséggel rendelkeztek régebben dr. Nagel Emil, közelebb dr. Maiszner János, dr. Brandt József, és Bojtha József urak, valamint a tanintézetű segédorvosok is. Jelenleg, midőn hajlott korom és gyengült egészségem ez intézet orvosi kezelésétől lassanként visszavonulni kényszerítettek, hű ohajtásom lenne, ha a mivel külföld a nagyobb városok példaira, itten is a szegény betegek orvoslása az országos kórházi kezeléssel egybeesíthetnék, hogy a kórházi főorvosoknak, kik ugy is az itteni orvososbeszét tanárai is, felügyelete alatt, az intézethez folyamodó szegény betegek az orvos-tanulók által kölcsönös haszonnal orvosoltatnának.

Kolozsvárt, januárius 8-ikán 1870.

dr. Pataki Dániel.

Hatósági élet.

Udvarhelyszék, december végén, 1869. (Folytatása és vége). — 1870 január 1 től kezdve tehát, a már törhetlenné vált „hatóság” rózsapárnája helyébe, a munka folytonossága lép. Dehiszset pridem: két és fél évvel ezelőt. Én nem tudom, de gondolom, hogy valakinek e miatt nyugtalan álmái lehetnek. De — csitt!

Ezentul már két királybíróknak állandóan a központon kell dolgoznia; míg a más kettő, két-két kerületben, a központon kívül eső adminisztratívális főbb teendőket s egyéb, a királybírói hatáskörbe tartozó ügyeket végzi.

Eddig a tisztviselősek, titokszertésben a szenthatomság titkával versenyeztek; ezután már nyilvánosak; meg lehet hallgatni, ki hogy referál, ki minő szakavatottsággal mond véleményt a szönyegen lévő tárgy fölött.

Az ügyvitel, a belkezelés, ugy a másodhatósági, mint a tisztán közigazgatási ügyekben eljárásra nézve, minden irányban ki van vetkőztetve molytette rókaprémés mentéjéből, s e helyett díszesebb, sokkal kor- és szélszerűbb ruhába öltöztetve lett.

Ugyanezen intézkedés a dülloságok ügyvitelére is kiterjesztetik. És ez így van jól. Mert ma már a közigazgatás, a közélet kívánalmainak mértékéhez képest, folyton növekedő tevékenységet igényel, az együttműködésre hivatott közegek szerves egészség idomítása, összhangzó működése szükséges. Aztán az emberek, kisebb nagyobb mé-

tékben mindenütt gyarlók ugyan, hanem ott künna a járásokban, mégis a comparativus gradusba esnek; ez igaz, de nem köpenyeg.

A közmunkaerő számbavétele, nyilvántartása, megváltása, kiszolgáltatásának szigorú ellenőrzése, továbbá utak és hidak építése, javítása és jó karban tartása tárgyában, sok gyakorlati előnyt ígérő határozat jött létre. Hiszünk is, sőt meg vagyunk győződve, hogy nem maradnak papíron; kivált ha a mulasztások miatt, a széki lovaslegény, ezután gyakrabban vételik igénybe.

A hidakra nézve az eddigi baj legfőbb oka, a hiálítás közönségében s az állami segély megadásának hónapokat, sőt évet igénybe vevő nehézkes szerkezetében keresendő. Az útszínálás körül pedig, hogy itt ott a választók iránti hála és jövőre való gyöngyök elkötelezése is ne szerepelt volna, nem állíthatjuk. Tudjuk, hogy valamely epidemia általában nem olyan könnyen szokott megszűlni.

A ki a községi vagyon és jövedelem eddigi primitív kezelése s nem ritkán elkezelése módjáról némi tudomással bír, s a fölött nem egyszer bosszankodott, — az nyilvan lelkéből fog örüvendeni a széki számvetvőszék fölállításán, melynek egy királybíró elnöksége és két tag közreműködése mellett hivatása, a szék fenntartása alatt álló községek költségvetéseinek és számadásainak szigorú megvizsgálása, ellenőrzése. Mennyi hűtlen kezelés s mily kevesen lakolnak miatta!

Ezeket kívül még sok más jelenség mutat arra, hogy mi a közjóra nézve bármely irányban hátrányos, sőt káros dolgok és manipulációk virágzó állapotát — nagyon meg kezdettük unni. A vak önbárványozással szemben mindinkább a nosce te ipatim elve jut érvényre. Különösen kebl bajaink főokait első sorban magunkban keressük; s már is nem csekély erkölcsi erővel és bátorsággal rendelkezünk küzdeni azok ellen, midőn egyenkint jóvá tenni igyekszünk, az üzemi és bünségi zűgpolitika demoralizáló gazdálkodásait.

Közelebbi szélszerű intézkedéseink magvának e szempont volt meleggyá, a mely legkülönösebben még két esetben culminált.

Az összeférhetlenségi törvényezik mihamarabb leendő megalkotása tárgyában, a képviselőházhoz felirat intézettel s annak pártolására a helyhatóságok fölkeretnek.

És Udvarhelyszékét ezen alaposan indokolt lépésre épen nem holmi falkakemény oppositívális viselkedés, hanem a legőszintűbb közérdeklő hazafi szándék vezette, gyökeres és mielőbbi orvoslása szempontjából egy oly bajnak, mely, mint abnormis állapot, a jelenlegi országgyűlési többségnek is, de különösen a helyhatóságoknak nyomasztóan terhőre van. Tessék csak megfontolni komolyan.

Erszébethváros, decz. 29. 1869. — Nemes Felső-Fejérmegye közelebbi bizottmányi gyűléséről küldöm siető értesítésemet, szintegy jól esik, hogy e sokat vajdott megye beléletének csendes és biggadt magatartásáról értesíthetem a tisztelt olvasó közönséget. Rég megjósoltuk, hogy a Mikó Mihály lángezésének s ismeretes népszerűségének sikerül e sokat zaklatott megye nyugalmát helyreállítani, s

közé sorozható, minthogy sehol a világon nincs oly szűke a virágnak, mint itt. Ócsimre!... mille pardon! magam féle proletár embernek ezt használnom nem szabad! tehát: a nagyharangra! mondom, hogy ha hirlapíró és még egyébb valaki nem vagyok, azonnal virágárus boltot nyitok, már csak azért is, hogy Kolozsvár hölgyeit csupa courtoiseból a farságon át könnyebben juttathassam egyegy csinos bouquet hoz; az úrfiakat és nem úrfiakat megkíméljem a Pestre firkálás fáradságától — tudva mily nehézükre esik.

A másik, a mit a mult heten a színházban látunk, Raupachnak egy eddig magyarra nem fordított, sok lélektanai tapasztalattal írt, de a mai dráma irodalom színvonalán meg nem állható „Cromwell” című drámája volt. Erdélyi Sándor vette jutalomjátékául. Sajnálom, hogy nem jobb darabban s nem más szerepben kísérlette meg jutalomjátéka alkalmával erejét. Erdélyi Cromwellből nem azt az alakot teremtette, melyet magának Raupach képzelt. Nem tudta eléggé megalakítani azt a nagy alakot, mely egészen copijája Shakespeare III dik Richardjának. Ha valaki III. Richardot oly felfogással és oly alakítással játszaná el, minővel Erdélyi nekünk Cromwellt bemutatata: a brit óriás sirjában fordulna meg. Ne vegye rosz néven Erdélyi az őszinte szót. Cromwell jellemét nem fogta fel jól eredetileg és ezért volt hibás egész műve. Raupach Cromwelljében fővönás a fanatismus mellett az uralkodásvágy s a népnek, melyet felhasznál, megvetése, ép ugy, mint az a gyöngéség, melyet az utolsó felvonás végjelentetésben Erdélyi valóban művésziileg talált el. En részemből, magamat ez egyetlen egy jelenet művészi tükélye által kárpótolva éreztem, és Erdélyi ha nem domborítá is ki eléggé Cromwellnek a költő által adott intrikus jellemét, művésziileg találta el és vitte keresztül azon részt, melyre maga a szerző is, a darab hatását fektette. E jelenet, melyben résztvettek: Kassainé, Dancz Nina, Takács és Lenkei, olyan volt, milyet rég nem láttam a kolozsvári színpadon. Erdélyitől az igyekezetet senki sem fogja és akarja elvitatni. Ennél fogva én sem. A közön-

ezzen híttünk fényes elégtételt is nyert, mert kormánybiztosi működésének minden mozzanata a zaklatott kedélyek lecsendesítésére, s a belnyugalom megszilárdítására volt szentelve.

Ily előzmények után közelgett el a jelen hó 28-ra kihirdetett bizottmányi gyűlés, hol a téli idő daczára is széles számmal összesereglett tagok, fényes küldöttség által hívták meg az elnökölő kormánybiztost, ki, irhatom, remekül szerkesztett s helyzetünket mintegy tükörben feltüntető megnyitó beszédében adta elő, hogy a megye jelenlegi körülményeinek tekintetbevételével és polgári kötelessége teljes öntudatával vállalta el a megye további vezetését, a nélkül azonban, „hogy a megye rendes kormányzóját megillető jogok körén egy lé pessel is túllépni kívánna.” A viharos tetszéssel fogadott beszéd után előbb is a felsőbb rendelkezések olvastattak, melyek közül

1-ső a Rajner Pál belügyérré lett kinevezetéséről szóló leirat vala, melyre bizottmányi tag Szilvási Sándor köztetszéssel fogadott indítványa után felirat menesztetett írt miniszter ő nagyméltóságához, üdvözlővén őt, elhivatása küszöbén is biztosítottuk, hogy a megye autonomiájának a kor igényei szerinti fejlesztése körül nemes törekvésében őszintén fogjuk támogatni.

2. Felolvasott rendelet: volt főispánunk felmentéséről és egyszersmint a megye további vezetésének kormánybiztos ő méltóságára lett átruházásáról értesítésünk volt, s midőn a rendelet első ága csendes és egyszerű tudomásul vétetett, a második ága nézve a jelenlevő tagok zajos tetszése között mondatott ki, hogy Mikó Mihály kinevezését a megye megnyugvással és örömmel fogadja, mert higgye is el a tisztelt olvasó közönség, hogy a megyének Mikó iránti vonzalma őszinte, s e kifejezéshez a bizelgésnek legkisebb paránya is beléfoglalva nincs.

Több törvényezikkek s felsőbb rendeletek olvasása után a törvényszék és közigazgatás tetteik meg szokott évnegyedes jelentéseiket, mindkettőt megdicsértük pontos és szorgalmas eljárásukért.

Bihar híres petitióját egyszerű tudomásul véve, levéltárba tettük, mert pártolást egyetlen tag sem indítványozott.

Máramaros körlevelét halhatatlan Holló s Mátyás királyos szobra iránt pártolva, részvénygyűlést végeztünk a közigazgatásra bizott.

Háromszék körlevelét még egy honvédszázalaj betelepítése iránt pártolva, érdeklően felirtunk.

Udvarhelyszék köriratát az incompatibilitás iránti törvényezik hozatalért pártoltuk.

Megyei főorvosunk Szabó Vazulnak, a már-már meghonosulni kezdő marhavésznek nemcsak hazánkából, de egész Európából leendő száműzetése iránti remek memorandumát, az illető miniszteriumhoz felterjesztettük.

Több köz- és beléleti ügyek érdeklő ügyek el látása után néhány, még a régi komor napok emlékeit fennmaradt fegyelmi ügyeket is elintéztünk, s hálát Isten! Iomárunk annyira megirítottuk tőlük, hogy maholnap olyan gyűlésünk is leendő, midőn valabára fegyelmi ügy tárgyalása elő nem forduland.

ség ez este szokatlanul hideg volt. Oka, azt hiszem, a hideg lég volt, mely napról-napra érezhetőbbé lesz, ha a függöny felgördül.

Bocsáss meg kegyes olvasó, hogy a színházból nem akarlak kivezetni. Egy történetkét kell elmondanom még.

Egy páholyban gyakran megjelent egy deli, bogárszemű kis leány.

A földszinten egy sima arcú halvány fiatal ember, mindannyiszor mint oltárképbe emelte a hölgyre szeméit.

A szép leány nem utasítá talán kellő szigorral vissza a forró pillantásokat; elég az hozzá, az ifju bele szeretett a leányba. A leánykának bizelgett a dolog és hagyta folyni a dolgot tovább.

Az ifju egy alkalommal nyilatkozni merészelt. A leányka segély után rivalt, ... azt hívé, hogy örült.

Másnap a fiatal embert eltiltották a városból... Tegnap hallottam, hogy csakugyan megörült. Eddig a történet. Az egészben csak az a legérdekesebb, hogy csakugyan megtörtént.

Ez ugyan elég szomorú, de jertünk még szomorubb kötelelességet teljesíteni. Jer, kegyes olvasó, adjuk meg a végítességet azon ifjunak, ki családjának öröme, büszkesége volt. Szenteljünk mi is néhány sort a korán elköltözött emlékeknek, kibem nemcsak a szülők, barátok, de talán e haza is sokat veszített. Jöjj, kegyes olvasóm velem, a belszenntezába, a halottas házhoz, hol a tömeg már fel s alá hullámszik... Megkondulnak a harangok... ime most érkezik a lelkész, megadni neki az utolsó vallási szertartást... amott jönnek pályatársai, kiknek kebelében betölthetetlen űrt hagyott... Nézd, mint tömve az utca résztvevőkkel!

Nézd! most megindul a menet... Száz és száz fátyla füstje verődik a légbé és a zenekar gyász-dala a velőlig hat!... Memento mori...! A merre fordulsz, csak bánatos arcokra bukkanasz és a szemekben a brillantnál drágább gyöngy ragyog!

Nézd! mint hullnak ama öregeknek könnyei... rongyai alatt is szív dobog... Nézd ama ifjut ott, miként küzd érzelmeivel...

Egy szolgabírói segéd állomásra Henter Gá. bort, s ennek helyére aljegyzőnek Bakó Ferenczet megválasztván, vége lett a fennirtak szerint azon csendes és biggadt magatartásu gyűlésnek, mely, hogy a szenvedélyektől oly sokszor zaklatott meggyekben ily szépen folytatható le, a tagok hazafias magatartásán kívül a gyűlést vezető pártlan elnökségnek is lehet tulajdonítani.

Ősi szokás szerint áldomás sem hiányzott a vendégszerető kormánybiztosunk szívélyes asztalánál, kedélyes hangulat közt űritetünk poharakat király és királynő ő Felsegikéért, szeretett kormánybiztosunkéért, a honvédekéért, felelős kormányunkéért, bazánk bölcséiért, Deákéért, Rajner miniszteréért, Péchy kir. biztoséért, jelen volt követünk Horváthéért, s több más jeleseinkért.

S ezzel bezárom tudósító soraimat azon szívós óhajással, adjon Isten szép hazánknak boldog új esztendő!

C o l u m b u s.

Aláírás felhívás.

a magy. kir. földmívelés, ipar- s kereskedelemügyi ministerium által engedélyezett deési takarékpénztár részvényeire.

A magy. kir. földmívelés, ipar- s kereskedelemügyi ministerium által folyó évi 21520 szám alatt a deési takarékpénztárnak, Belső-Szolnokmegyére is kiterjedő hatáskörrel alakítása engedélyeztetvén, — ennek következtében folyó évi december 12 én tartott szervezködő közgyűlés által alólírtak bizattak meg, a takarékpénztár ügyeinek ideiglenes felvételével; melynek értelmében intéztek ezen felhívásunkat.

A deési takarékpénztár alaptőkéje 40,000 forint, létesítésére 400 darab 100 forintos részvény bocsátatik ki, melyből 40 forint lesz befizelendő, az aláírástól számított 4 hó alatt 10 forintos részletekben.

Czélja a takarékpénztárnak, — egyfelől, a takarékoság előmozdítása, — másfelől, az iparosok, kereskedők, birtokosok érdekeit jutányos kölcsönök által előmozdítani.

A betett pénzek elhelyezésére nézve, kölcsönöz házakra, földbirtokra; ugyszintén arany- és ezüst pénzekre; — leszámítol saját és idegen váltókat, — s előlegez hitelpapirokra.

Ezen kívül elfogad törvényeziki leteleményeket, tanodák, egyletek s más jótékony intézetek alapítványait, melyeket kamat-halmozással növel.

A nyilvánosságra hozott alapszabályok értelmében, felelősség terhe alatt, az összes részvényesek által választandó igazgató választmány fogja a takarékpénztárt kezelni.

A részvények nyilvános aláírása 1870-ik év január 15-től 30-ig fog megtörténni, — Deesen, a város- és megyeházánál, — a megyében a szolgabírók és községi előjáróknál, ugy szintén Szamosújvárt a városházánál, a nevezett hatóságok nyilvános felügyelete alatt.

Tekintve az ezelő közhasznosságát, — hazafias bizalommal hívjuk fel a résztvenni kívánókat, a

Mi ez?... szemembe is könnyek tolnak?

Kiért könnyezek én?

Fájlalom hazámat, hogy egy nagyreményű fiával kevesebb van!!!

A sirkertben, rövid vallásos szertartás után, az elhunyt felett, pályatárs M o l n á r Antal, a következő szép emlékbeszédet mondá:

„Szomorú, kínos hangulat vesz erőt lelkemen, midőn pályatársaim megbízásából e helyre lépek, hogy a barát és pályatárs elköltözött szellemének elmondjam végbucsnak szavait, az utolsó „Isten hozzád”-ot, e néma sirtóból küszöbén, mely néhány percz mulva hamvait is elrejtendi szemünk elől. Ne várjon senki vigasztaló szavakat attól, ki vesztése föltt maga is vigasztalhatlan; ne várja senki, hogy enyhülést igyekezzek nyujtani mások fájdalomának, midőn ez enyhülésben saját szívemet nem tudom részletetni. Még olyasmire sem vagyok képes, a mit a római dietátor tett, midőn egy lázadás után, látva, hogy a bűnösök száma sokkal nagyobb, mintsem valamennyit büntetni lehetne, kiválasztott néhányat közülök, s csak azokat büntette meg. Én a vigasztalásra nézve e kiválasztást nem tudom megtenni; nem tudom, kit vigasztaljak inkább: a bánatos szülőket-e, vagy a hű testvért; a pályatársakat-e, kiknek körét a vesztéshez hasonlóvá tette a fahoz, melyről a dér fagyos lehellete legszébb ékét, legszebb virágát tarolta le; vagy vigasztaljam a hazát, mely épen akkor fosztott meg dicsőült pályatársunktól, midőn, mint a méh a növények édjével, a tudomány kincsével megakodva, már már az oltárhoz ért, melyen e kinceseket a haza és emberiség javára feláldozandó vala!

Nem, nem vigasztalok senkit. Erőm gyöngesége nem áll arányban nagyságával azon vesztésnek, azon fájdalomnak, melynek multján a vigasz szavaival kellene könnyítenem. De volna bár erőm százszor nagyobb, rendelkeznék bár az ékesszólás megragadó hatalmával: még sem tenném ezt. A dicsőült szellem, melynek porhüvelyé előttünk fekszik, megérdemlé, hogy mélyen érezzük elvesztésének fájdalmát; megérdemlé, hogy ne igyekezzünk

jelelt hatóságok előtt és időben, az aláírást az elvállaló részvényekre megtenni.

A deési takarékpénztár ideig. választmányának 1869 december 26-án tartott üléséből.

Roth Pál id. elnök; Adorján Miklós, id. jegyző; Torma István, Móza Sándor, Baló János, Lészai László, Kovács Samu, Beregszászi Sándor, Gyárfás Ferencz, Simó Lajos, Czetz Kálmán, Krémer Sámuel, Demeter Béla, Miller Adolf városi főhadnagy, Móza Ferencz, Isáky József, Gr. Kornis Victor, Szarvadi Pál, ideiglenes választmányi tagok.

A váro főorvosi hivatalos jelentésénél fogva az elmúlt 1869-dik évben sz. kir. Kolozsvár városában a halálozás száma teszen a férfinekből 543-at, a nőnekből 482-öt; összesen 1025.

Az életidőre nézt halva születtek: a férfinekből 21, a nőnekből 15; összesen 36.

A születéstől az első évig megbaltak: a férfinekből 161, a nőnekből 127; összesen 288.

Az első évtől a 10-dik évig: a férfinekből 71, a nőnekből 65; összesen 136.

A 10-dik évtől a 20-dik évig: a férfinekből 34, a nőnekből 24; összesen 58.

A 20-dik évtől a 30-dik évig: a férfinekből 39, a nőnekből 45; összesen 84.

A 30-dik évtől a 40-dik évig: a férfinekből 41, a nőnekből 31; összesen 75.

A 40-dik évtől az 50-dik évig: a férfinekből 61, a nőnekből 36; összesen 97.

Az 50-dik évtől a 60-dik évig: a férfinekből 50, a nőnekből 41; összesen 91.

A 60-dik évtől a 70-dik évig: a férfinekből 46, a nőnekből 46; összesen 92.

A 70-dik évtől a 80-dik évig: a férfinekből 17, a nőnekből 32; összesen 49.

A 80-dik évtől a 90-dik évig: a férfinekből 8, a nőnekből 9; összesen 17.

A 92-dik évet csak egy férfi érte el. A haláleseteket tekintve legnagyobb számmal haltak, u. m.: lobos betegségekben 191, hurutban 146, sorvadás- és aszkóriban 78, agykórban 75, tüdővészben 59, tüdőgümőben 50, vizekórban 49, rángásban 48, typhusban 30, hörghurutban 31, tüdőszűrés és vizenyőben 29, ált. gyengeségben 26, lüdtében 18, görcsben 17, rákbántalmakban 15, szivbántalmakban 9, ugyanannyi villmérgezés miatt, vízbefuladásban 7, önmeglévés miatt 5, ugyanannyi sárgaságban és görvélyben, hólyagoshimlőben 4, ugyanannyi torokgyíkban, vérhasban és febris puerperalisban, önakasztás miatt 2, ugyanannyi elégés miatt, vörhenyben, rekedtsérvben, melákorban és kénsav általi önmérgezés miatt, egy egy eset vereshimlőben, víziszonyban, pokolvar, szunyalmérgezés és kórbántalom miatt sat. Rendőri boncolás 15 esetben és törvényszéki boncolás 13 esetben vitetett véghez. A háziallatoknál csak is a járványosan uralkodott száj- és körömfajás érdemel említést, mely több hónapokon keresztül többnyire a szarvasmarháknál észleltetett.

magunkat tres szavakkal vigasztalni. Ennek csak az élet apróbb bajaiban lehet helye, csak ezekre szabad vigaszunk által a feledés fátyolát borítanunk. Nagy veszteségekhez nagy fájdalom méltó; nagy veszteségeket nem a feledés homályába takarni, hanem az emlékeztet fátyalfényével megvilágítani kötelességünk.

Bocsássatok meg ez okból jó szülők, bocsáss meg kedves testvére elhunyt pályatársainknak, hogy nem akarom letörölni a könnyeket, melyek szemetekben csillognak, mint a rózsza kelyhében a harmat.

A szeretet fájdalma hitetted szeméitkre e könnyesepeket; a szeretet fájdalma adta meg nekik a tünderfényt, mely tisztább a gyémánt csillogásánál.

En érzem legjobban, hogy veszteségek, hogy veszteségünk pótolhatatlan, hogy azon vigasz, melyet szíveitöknek nyújthatnék, csak olaj volna a fájdalom égő tüze. Különben is fájdalomok önmagában hordja egyedül lehetséges könnyebbitését; e fájdalom bizonyítja leginkább, mily szeretettel csüngtetek ti e rideg sírbolt új lakosán; s hogy e fájdalom osztják veletek az elhunytak minden ismerőit; osztják első sorban pályatársai; e fájó együttérzés, ezen általános részvét szóló bizonyítéka annak is, hogy ő szeretetököt, hogy ő mindnyájunk szeretetét megérdemelte. Boldog, kinek sirja fölött ezt elmondhatjuk, ki, mint az elhunyt, azon tereu, melyet számára a végzet kimért, hiven teljesítette kötelességeit; boldog, mert kedves, mert felejthetetlen emléket hagy vissza maga után, mert életének lemenő napja a kórnek, melyben élt, résztvevő fájdalma közt megy le; boldog, mert sirjánál elmondhatjuk róla, hogy — eleget élt!

Méltán sajnálkozhattok elvesztése fölött, csak arra kérék, ne őr, hanem elvesztését sajnáljátok! Nagy mondjátok, nem szebb így a rövid nap, melynek minden percze fölött a legtisztább ég derüje uralkodik, a hosszú időszaknál, melyben viharok pusztítása váltakozik tikkasztó hőséggel. S az arany vajjon nem becsesebb-e más fémeknél azért, mert, mint ezek, házi eszközként hosszabb használatra nem alkalmas?

Tiszta szinarany voltát te is közzütnék, jobb hazába költözött drága pályatárs! Szellemed ne

— Ü császári és apostoli királyi Felsége Bécsben 1869. decz. hó 31-kén kelt legfelsőbb elhatározásával, következő honvédtiszteknek, a honvédkeretek felállítására, illetőleg a fő- és kerületi tanosztályok vezetése és kiképzetése körül szerzett különböző érdemekre nézve legmagasabb elismerését nyilvánítani méltóztatott: liblóí Graef Ede tábornok, a kolozsvári, szentmiklósi és óvári Pongráz Sándor, lovasezredes, a pesti, hohenstein és rosenpichli gróf Kulmer Frigyes ezredes, a zágrábi, markus és batizfalvi Máriássy János ezredes, a kassai, Czillich Ede ezredes, a budai, dobóí Dobay József ezredes, a pozsonyi — honvédkerületi parancsnoknak, és lovag Henneberg Károly lovasszázadosnak; továbbá: a honvédgyalogságtól: Trsztyánszky Agoston ezredesnek, zombatfalvi Zombat István őrnagynak, Fischer Ferencz, Werklán Ferencz, Peicelle Sándor, Kuzmanovic Sándor és Say Viktor századosoknak; a honvédlövesságtól: Helley János alezredesnek, Rakusz Lajos, de Pottery Jakab, Lukinac Ede, Schwin László és Kutassy Ignác századosoknak. Továbbá a honvédelmi osztályok felállítására és kiképzetése körül tanúsított buzgó és sikeres működésük elismeréséül legkegyelmesebben kinevezni, illetőleg előléptetni méltóztatott, és pedig: a honvédgyalogságnál: II-od osztályú századosok: ippi Bydeskutly Aladár, Farkas Fidéi, lipóci Lamos Sándor és Graenzenstein Arthur főhadnagyokat, fenntartván a három utolsónál a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; főhadnaggyá: Balosic Illés, Domantzky István, ippi Bydeskutly Sándor és nagy-barcsai Barcsay Ödön hadnagyokat, fenntartván a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; hadnaggyá: Zánthó Sándor őrmestert, Nagy Sándor, járás őrmestert, Lencsés Gyula, őrmestert, thuri Nagy Dániel, járás őrmestert, Elgetz Ferencz, őrmestert, Nowacek Móríc, számvevő-őrmestert, Szűcs Károly, őrmestert, Konrad Lajos, járás-őrmestert, Gyula Márton és Trsztyánszky Antal őrmestereket. A honvédlövesságnál: főhadnaggyá: Kálmán Frigyes hadnagyot; hadnaggyá: Ágoston Ferencz, Csenkey Béla, Rösztler Aladár, Kocsis József és Nagy István lovasszázadosokat. A midőn Ő császári és Apostoli kir. Felsége ezen legkegyelmesebb határozatát közzéteszem, inditva érzem magamat egyúttal, mindazon honvédtiszteknek s hadbíróknak is, kik a tanosztályoknál s kerületi parancsnokságoknál közreműködve, a felállítás időszakában buzgóságuk és sikeres közreműködésük által előjárókat a kitűzött cél elérésében elősegítették, elismerésemet fejteni ki. Gróf Andrássy Gyula, s. k.

(csig.) Hamis öt forintos államjegyek kerüngenek városunkban. A kapitányságnál a napokban lett egy dr. beszolgáltatva.

(csig.) A színházi alap pénztára javára közelebb Plouvier Eduardnak, Párisban és Németség nagyobb színpadain roppant sikert aratott „Le maugeur du fer“ című 5 felv. drámája kerülend színre.

mesebb volt hogysem sokáig lehetett volna basznalában e sivár életnek, melyről alig néhány hét előtt még azt jegyzéd emlékkönyvembe, hogy:

„Por, sár az élet, rögös sivatag,
Egy csepp örömhöz tenger ürmöt ad.“

Szellemed, e lángszellem, melynek jótékony melegét annyiszor éreztek barátid, nem találta fel közöttünk othonát; szellemednek most

— fenn hazája égen,
mondhatlan messzeségben,
a csillagpályák között.

Tekints le onnan a magasból, új hazából, elhagyott szüleid, testvéreid és pályatársaid gyászoló köré. S valahányszor emlékedhez elzárandokolunk, valahányszor felkeressük sírodat, mely nem fog azok közé tartozni, melyeken a hűlt szavai szerint:

— — — sűrű fellegek és a
bús feledékenység koszorútan alakja lobognek,
valahányszor eljövünk, hogy egy-egy koszorút illeszünk hideg sírköved fölél: mig a földre hulló könyveink áthatolva a kemény göröngyökön, fájdalomokat, megemlékezésünket hamvainak tolmácsolandják; küldj le te is az ég csillagainak millió fényéből egy sugarat hozzánk, hogy megtegye azt, a mit láng szavaid többé nem tehetnek, hogy megvilágítsa keblünk éjjelét, melyben csak egy fény, az emlékezet fénye fog égni kiolthatlanul...

Csendes a sir éjszakája,
Rejt egy néma szenvedőt,
Emlékezet száll le rája,
S rajta, mint a tó sírálya,
Csókold meg a szemfedőt!

Isten, — Isten hozzád még egyszer megdicsőült szellem! Legyen hamvainak oly könnyű a föld, mint nehéz nekünk a gondolat, hogy az életben többé nem találkozunk; mint nehéz a tudat, hogy örökre elbágytál bennünket...

Reád bizom kegyes olvasó eldönteni, mi jobb: élni-e, vagy meghalni?!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

UJDONSÁGOK.

— Ő császári és apostoli királyi Felsége Bécsben 1869. decz. hó 31-kén kelt legfelsőbb elhatározásával, következő honvédtiszteknek, a honvédkeretek felállítására, illetőleg a fő- és kerületi tanosztályok vezetése és kiképzetése körül szerzett különböző érdemekre nézve legmagasabb elismerését nyilvánítani méltóztatott: liblóí Graef Ede tábornok, a kolozsvári, szentmiklósi és óvári Pongráz Sándor, lovasezredes, a pesti, hohenstein és rosenpichli gróf Kulmer Frigyes ezredes, a zágrábi, markus és batizfalvi Máriássy János ezredes, a kassai, Czillich Ede ezredes, a budai, dobóí Dobay József ezredes, a pozsonyi — honvédkerületi parancsnoknak, és lovag Henneberg Károly lovasszázadosnak; továbbá: a honvédgyalogságtól: Trsztyánszky Agoston ezredesnek, zombatfalvi Zombat István őrnagynak, Fischer Ferencz, Werklán Ferencz, Peicelle Sándor, Kuzmanovic Sándor és Say Viktor századosoknak; a honvédlövesságtól: Helley János alezredesnek, Rakusz Lajos, de Pottery Jakab, Lukinac Ede, Schwin László és Kutassy Ignác századosoknak. Továbbá a honvédelmi osztályok felállítására és kiképzetése körül tanúsított buzgó és sikeres működésük elismeréséül legkegyelmesebben kinevezni, illetőleg előléptetni méltóztatott, és pedig: a honvédgyalogságnál: II-od osztályú századosok: ippi Bydeskutly Aladár, Farkas Fidéi, lipóci Lamos Sándor és Graenzenstein Arthur főhadnagyokat, fenntartván a három utolsónál a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; főhadnaggyá: Balosic Illés, Domantzky István, ippi Bydeskutly Sándor és nagy-barcsai Barcsay Ödön hadnagyokat, fenntartván a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; hadnaggyá: Zánthó Sándor őrmestert, Nagy Sándor, járás őrmestert, Lencsés Gyula, őrmestert, thuri Nagy Dániel, járás őrmestert, Elgetz Ferencz, őrmestert, Nowacek Móríc, számvevő-őrmestert, Szűcs Károly, őrmestert, Konrad Lajos, járás-őrmestert, Gyula Márton és Trsztyánszky Antal őrmestereket. A honvédlövesságnál: főhadnaggyá: Kálmán Frigyes hadnagyot; hadnaggyá: Ágoston Ferencz, Csenkey Béla, Rösztler Aladár, Kocsis József és Nagy István lovasszázadosokat. A midőn Ő császári és Apostoli kir. Felsége ezen legkegyelmesebb határozatát közzéteszem, inditva érzem magamat egyúttal, mindazon honvédtiszteknek s hadbíróknak is, kik a tanosztályoknál s kerületi parancsnokságoknál közreműködve, a felállítás időszakában buzgóságuk és sikeres közreműködésük által előjárókat a kitűzött cél elérésében elősegítették, elismerésemet fejteni ki. Gróf Andrássy Gyula, s. k.

(csig.) Hamis öt forintos államjegyek kerüngenek városunkban. A kapitányságnál a napokban lett egy dr. beszolgáltatva.

(csig.) A színházi alap pénztára javára közelebb Plouvier Eduardnak, Párisban és Németség nagyobb színpadain roppant sikert aratott „Le maugeur du fer“ című 5 felv. drámája kerülend színre.

mesebb volt hogysem sokáig lehetett volna basznalában e sivár életnek, melyről alig néhány hét előtt még azt jegyzéd emlékkönyvembe, hogy:

„Por, sár az élet, rögös sivatag,
Egy csepp örömhöz tenger ürmöt ad.“

Szellemed, e lángszellem, melynek jótékony melegét annyiszor éreztek barátid, nem találta fel közöttünk othonát; szellemednek most

— fenn hazája égen,
mondhatlan messzeségben,
a csillagpályák között.

Tekints le onnan a magasból, új hazából, elhagyott szüleid, testvéreid és pályatársaid gyászoló köré. S valahányszor emlékedhez elzárandokolunk, valahányszor felkeressük sírodat, mely nem fog azok közé tartozni, melyeken a hűlt szavai szerint:

— — — sűrű fellegek és a
bús feledékenység koszorútan alakja lobognek,
valahányszor eljövünk, hogy egy-egy koszorút illeszünk hideg sírköved fölél: mig a földre hulló könyveink áthatolva a kemény göröngyökön, fájdalomokat, megemlékezésünket hamvainak tolmácsolandják; küldj le te is az ég csillagainak millió fényéből egy sugarat hozzánk, hogy megtegye azt, a mit láng szavaid többé nem tehetnek, hogy megvilágítsa keblünk éjjelét, melyben csak egy fény, az emlékezet fénye fog égni kiolthatlanul...

Csendes a sir éjszakája,
Rejt egy néma szenvedőt,
Emlékezet száll le rája,
S rajta, mint a tó sírálya,
Csókold meg a szemfedőt!

Isten, — Isten hozzád még egyszer megdicsőült szellem! Legyen hamvainak oly könnyű a föld, mint nehéz nekünk a gondolat, hogy az életben többé nem találkozunk; mint nehéz a tudat, hogy örökre elbágytál bennünket...

Reád bizom kegyes olvasó eldönteni, mi jobb: élni-e, vagy meghalni?!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

UJDONSÁGOK.

— Ő császári és apostoli királyi Felsége Bécsben 1869. decz. hó 31-kén kelt legfelsőbb elhatározásával, következő honvédtiszteknek, a honvédkeretek felállítására, illetőleg a fő- és kerületi tanosztályok vezetése és kiképzetése körül szerzett különböző érdemekre nézve legmagasabb elismerését nyilvánítani méltóztatott: liblóí Graef Ede tábornok, a kolozsvári, szentmiklósi és óvári Pongráz Sándor, lovasezredes, a pesti, hohenstein és rosenpichli gróf Kulmer Frigyes ezredes, a zágrábi, markus és batizfalvi Máriássy János ezredes, a kassai, Czillich Ede ezredes, a budai, dobóí Dobay József ezredes, a pozsonyi — honvédkerületi parancsnoknak, és lovag Henneberg Károly lovasszázadosnak; továbbá: a honvédgyalogságtól: Trsztyánszky Agoston ezredesnek, zombatfalvi Zombat István őrnagynak, Fischer Ferencz, Werklán Ferencz, Peicelle Sándor, Kuzmanovic Sándor és Say Viktor századosoknak; a honvédlövesságtól: Helley János alezredesnek, Rakusz Lajos, de Pottery Jakab, Lukinac Ede, Schwin László és Kutassy Ignác századosoknak. Továbbá a honvédelmi osztályok felállítására és kiképzetése körül tanúsított buzgó és sikeres működésük elismeréséül legkegyelmesebben kinevezni, illetőleg előléptetni méltóztatott, és pedig: a honvédgyalogságnál: II-od osztályú századosok: ippi Bydeskutly Aladár, Farkas Fidéi, lipóci Lamos Sándor és Graenzenstein Arthur főhadnagyokat, fenntartván a három utolsónál a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; főhadnaggyá: Balosic Illés, Domantzky István, ippi Bydeskutly Sándor és nagy-barcsai Barcsay Ödön hadnagyokat, fenntartván a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; hadnaggyá: Zánthó Sándor őrmestert, Nagy Sándor, járás őrmestert, Lencsés Gyula, őrmestert, thuri Nagy Dániel, járás őrmestert, Elgetz Ferencz, őrmestert, Nowacek Móríc, számvevő-őrmestert, Szűcs Károly, őrmestert, Konrad Lajos, járás-őrmestert, Gyula Márton és Trsztyánszky Antal őrmestereket. A honvédlövesságnál: főhadnaggyá: Kálmán Frigyes hadnagyot; hadnaggyá: Ágoston Ferencz, Csenkey Béla, Rösztler Aladár, Kocsis József és Nagy István lovasszázadosokat. A midőn Ő császári és Apostoli kir. Felsége ezen legkegyelmesebb határozatát közzéteszem, inditva érzem magamat egyúttal, mindazon honvédtiszteknek s hadbíróknak is, kik a tanosztályoknál s kerületi parancsnokságoknál közreműködve, a felállítás időszakában buzgóságuk és sikeres közreműködésük által előjárókat a kitűzött cél elérésében elősegítették, elismerésemet fejteni ki. Gróf Andrássy Gyula, s. k.

(csig.) Hamis öt forintos államjegyek kerüngenek városunkban. A kapitányságnál a napokban lett egy dr. beszolgáltatva.

(csig.) A színházi alap pénztára javára közelebb Plouvier Eduardnak, Párisban és Németség nagyobb színpadain roppant sikert aratott „Le maugeur du fer“ című 5 felv. drámája kerülend színre.

mesebb volt hogysem sokáig lehetett volna basznalában e sivár életnek, melyről alig néhány hét előtt még azt jegyzéd emlékkönyvembe, hogy:

„Por, sár az élet, rögös sivatag,
Egy csepp örömhöz tenger ürmöt ad.“

Szellemed, e lángszellem, melynek jótékony melegét annyiszor éreztek barátid, nem találta fel közöttünk othonát; szellemednek most

— fenn hazája égen,
mondhatlan messzeségben,
a csillagpályák között.

Tekints le onnan a magasból, új hazából, elhagyott szüleid, testvéreid és pályatársaid gyászoló köré. S valahányszor emlékedhez elzárandokolunk, valahányszor felkeressük sírodat, mely nem fog azok közé tartozni, melyeken a hűlt szavai szerint:

— — — sűrű fellegek és a
bús feledékenység koszorútan alakja lobognek,
valahányszor eljövünk, hogy egy-egy koszorút illeszünk hideg sírköved fölél: mig a földre hulló könyveink áthatolva a kemény göröngyökön, fájdalomokat, megemlékezésünket hamvainak tolmácsolandják; küldj le te is az ég csillagainak millió fényéből egy sugarat hozzánk, hogy megtegye azt, a mit láng szavaid többé nem tehetnek, hogy megvilágítsa keblünk éjjelét, melyben csak egy fény, az emlékezet fénye fog égni kiolthatlanul...

Csendes a sir éjszakája,
Rejt egy néma szenvedőt,
Emlékezet száll le rája,
S rajta, mint a tó sírálya,
Csókold meg a szemfedőt!

Isten, — Isten hozzád még egyszer megdicsőült szellem! Legyen hamvainak oly könnyű a föld, mint nehéz nekünk a gondolat, hogy az életben többé nem találkozunk; mint nehéz a tudat, hogy örökre elbágytál bennünket...

Reád bizom kegyes olvasó eldönteni, mi jobb: élni-e, vagy meghalni?!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

UJDONSÁGOK.

— Ő császári és apostoli királyi Felsége Bécsben 1869. decz. hó 31-kén kelt legfelsőbb elhatározásával, következő honvédtiszteknek, a honvédkeretek felállítására, illetőleg a fő- és kerületi tanosztályok vezetése és kiképzetése körül szerzett különböző érdemekre nézve legmagasabb elismerését nyilvánítani méltóztatott: liblóí Graef Ede tábornok, a kolozsvári, szentmiklósi és óvári Pongráz Sándor, lovasezredes, a pesti, hohenstein és rosenpichli gróf Kulmer Frigyes ezredes, a zágrábi, markus és batizfalvi Máriássy János ezredes, a kassai, Czillich Ede ezredes, a budai, dobóí Dobay József ezredes, a pozsonyi — honvédkerületi parancsnoknak, és lovag Henneberg Károly lovasszázadosnak; továbbá: a honvédgyalogságtól: Trsztyánszky Agoston ezredesnek, zombatfalvi Zombat István őrnagynak, Fischer Ferencz, Werklán Ferencz, Peicelle Sándor, Kuzmanovic Sándor és Say Viktor századosoknak; a honvédlövesságtól: Helley János alezredesnek, Rakusz Lajos, de Pottery Jakab, Lukinac Ede, Schwin László és Kutassy Ignác századosoknak. Továbbá a honvédelmi osztályok felállítására és kiképzetése körül tanúsított buzgó és sikeres működésük elismeréséül legkegyelmesebben kinevezni, illetőleg előléptetni méltóztatott, és pedig: a honvédgyalogságnál: II-od osztályú századosok: ippi Bydeskutly Aladár, Farkas Fidéi, lipóci Lamos Sándor és Graenzenstein Arthur főhadnagyokat, fenntartván a három utolsónál a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; főhadnaggyá: Balosic Illés, Domantzky István, ippi Bydeskutly Sándor és nagy-barcsai Barcsay Ödön hadnagyokat, fenntartván a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; hadnaggyá: Zánthó Sándor őrmestert, Nagy Sándor, járás őrmestert, Lencsés Gyula, őrmestert, thuri Nagy Dániel, járás őrmestert, Elgetz Ferencz, őrmestert, Nowacek Móríc, számvevő-őrmestert, Szűcs Károly, őrmestert, Konrad Lajos, járás-őrmestert, Gyula Márton és Trsztyánszky Antal őrmestereket. A honvédlövesságnál: főhadnaggyá: Kálmán Frigyes hadnagyot; hadnaggyá: Ágoston Ferencz, Csenkey Béla, Rösztler Aladár, Kocsis József és Nagy István lovasszázadosokat. A midőn Ő császári és Apostoli kir. Felsége ezen legkegyelmesebb határozatát közzéteszem, inditva érzem magamat egyúttal, mindazon honvédtiszteknek s hadbíróknak is, kik a tanosztályoknál s kerületi parancsnokságoknál közreműködve, a felállítás időszakában buzgóságuk és sikeres közreműködésük által előjárókat a kitűzött cél elérésében elősegítették, elismerésemet fejteni ki. Gróf Andrássy Gyula, s. k.

(csig.) Hamis öt forintos államjegyek kerüngenek városunkban. A kapitányságnál a napokban lett egy dr. beszolgáltatva.

(csig.) A színházi alap pénztára javára közelebb Plouvier Eduardnak, Párisban és Németség nagyobb színpadain roppant sikert aratott „Le maugeur du fer“ című 5 felv. drámája kerülend színre.

mesebb volt hogysem sokáig lehetett volna basznalában e sivár életnek, melyről alig néhány hét előtt még azt jegyzéd emlékkönyvembe, hogy:

„Por, sár az élet, rögös sivatag,
Egy csepp örömhöz tenger ürmöt ad.“

Szellemed, e lángszellem, melynek jótékony melegét annyiszor éreztek barátid, nem találta fel közöttünk othonát; szellemednek most

— fenn hazája égen,
mondhatlan messzeségben,
a csillagpályák között.

Tekints le onnan a magasból, új hazából, elhagyott szüleid, testvéreid és pályatársaid gyászoló köré. S valahányszor emlékedhez elzárandokolunk, valahányszor felkeressük sírodat, mely nem fog azok közé tartozni, melyeken a hűlt szavai szerint:

— — — sűrű fellegek és a
bús feledékenység koszorútan alakja lobognek,
valahányszor eljövünk, hogy egy-egy koszorút illeszünk hideg sírköved fölél: mig a földre hulló könyveink áthatolva a kemény göröngyökön, fájdalomokat, megemlékezésünket hamvainak tolmácsolandják; küldj le te is az ég csillagainak millió fényéből egy sugarat hozzánk, hogy megtegye azt, a mit láng szavaid többé nem tehetnek, hogy megvilágítsa keblünk éjjelét, melyben csak egy fény, az emlékezet fénye fog égni kiolthatlanul...

Csendes a sir éjszakája,
Rejt egy néma szenvedőt,
Emlékezet száll le rája,
S rajta, mint a tó sírálya,
Csókold meg a szemfedőt!

Isten, — Isten hozzád még egyszer megdicsőült szellem! Legyen hamvainak oly könnyű a föld, mint nehéz nekünk a gondolat, hogy az életben többé nem találkozunk; mint nehéz a tudat, hogy örökre elbágytál bennünket...

Reád bizom kegyes olvasó eldönteni, mi jobb: élni-e, vagy meghalni?!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

UJDONSÁGOK.

— Ő császári és apostoli királyi Felsége Bécsben 1869. decz. hó 31-kén kelt legfelsőbb elhatározásával, következő honvédtiszteknek, a honvédkeretek felállítására, illetőleg a fő- és kerületi tanosztályok vezetése és kiképzetése körül szerzett különböző érdemekre nézve legmagasabb elismerését nyilvánítani méltóztatott: liblóí Graef Ede tábornok, a kolozsvári, szentmiklósi és óvári Pongráz Sándor, lovasezredes, a pesti, hohenstein és rosenpichli gróf Kulmer Frigyes ezredes, a zágrábi, markus és batizfalvi Máriássy János ezredes, a kassai, Czillich Ede ezredes, a budai, dobóí Dobay József ezredes, a pozsonyi — honvédkerületi parancsnoknak, és lovag Henneberg Károly lovasszázadosnak; továbbá: a honvédgyalogságtól: Trsztyánszky Agoston ezredesnek, zombatfalvi Zombat István őrnagynak, Fischer Ferencz, Werklán Ferencz, Peicelle Sándor, Kuzmanovic Sándor és Say Viktor századosoknak; a honvédlövesságtól: Helley János alezredesnek, Rakusz Lajos, de Pottery Jakab, Lukinac Ede, Schwin László és Kutassy Ignác századosoknak. Továbbá a honvédelmi osztályok felállítására és kiképzetése körül tanúsított buzgó és sikeres működésük elismeréséül legkegyelmesebben kinevezni, illetőleg előléptetni méltóztatott, és pedig: a honvédgyalogságnál: II-od osztályú századosok: ippi Bydeskutly Aladár, Farkas Fidéi, lipóci Lamos Sándor és Graenzenstein Arthur főhadnagyokat, fenntartván a három utolsónál a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; főhadnaggyá: Balosic Illés, Domantzky István, ippi Bydeskutly Sándor és nagy-barcsai Barcsay Ödön hadnagyokat, fenntartván a rangot előléptetésre képesített előzőik számára; hadnaggyá: Zánthó Sándor őrmestert, Nagy Sándor, járás őrmestert, Lencsés Gyula, őrmestert, thuri Nagy Dániel, járás őrmestert, Elgetz Ferencz, őrmestert, Nowacek Móríc, számvevő-őrmestert, Szűcs Károly, őrmestert, Konrad Lajos, járás-őrmestert, Gyula Márton és Trsztyánszky Antal őrmestereket. A honvédlövesságnál: főhadnaggyá: Kálmán Frigyes hadnagyot; hadnaggyá: Ágoston Ferencz, Csenkey Béla, Rösztler Aladár, Kocsis József és Nagy István lovasszázadosokat. A midőn Ő császári és Apostoli kir. Felsége ezen legkegyelmesebb határozatát közzéteszem, inditva érzem magamat egyúttal, mindazon honvédtiszteknek s hadbíróknak is, kik a tanosztályoknál s kerületi parancsnokságoknál közreműködve, a felállítás időszakában buzgóságuk és sikeres közreműködésük által előjárókat a kitűzött cél elérésében elősegítették, elismerésemet fejteni ki. Gróf Andrássy Gyula, s. k.

(csig.) Hamis öt forintos államjegyek kerüngenek városunkban. A kapitányságnál a napokban lett egy dr. beszolgáltatva.

(csig.) A színházi alap pénztára javára közelebb Plouvier Eduardnak, Párisban és Németség nagyobb színpadain roppant sikert aratott „Le maugeur du fer“ című 5 felv. drámája kerülend színre.

